

ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂತು ಈಗ ಇವರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ರಾಮನಗರ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಒಡಾಡದಂಥ ಗೋಷ್ಠಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು Girls High School ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಛಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ದುರಾದೃಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

6.00 P.M.

Business of the House.

Sri V. S. PATIL.—Sir, what about our request to have this subject tomorrow also?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, to-day we are sitting till 7 O' clock ; so, we get one hour more. If the House kindly agrees to give up the Question Hour tomorrow and utilise that hour for the debate, it would mean two hours. Then, the Minister will take about an hour for reply. So, that would mean three more hours for this debate. At 10-30 a.m., the Minister may be allowed to go because he has an engagement. A Minister of Government of India is coming and he is coming on an important mission. I think, this would be all right.

Mr. SPEAKER.—What is the sense of the House?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Question Hour may be given up, Sir.

Mr. SPEAKER.—Shall I take it that the House is agreeable to this?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಕೊಶ್ಚನ್-ಅವರ್ ಇದು ನಾನು ಅಪಿಷಿಯರ್ ಬಿಜೆವೆಸ್. ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ 2-3 ದಿವಸ ಈ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾವು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪೂರಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಾರದು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, question hour is a very important one when we want to elicit information from Government. That should not be taken away.

Mr. SPEAKER.—After Knowing the sense of the House, if the Hon'ble Member simply gets up and begin to say something, I cannot allow that.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೆಜಾರ್ಟ್ ಇದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿಗೆ ಕೊಶ್ಚನ್ ಅವರ್ ಬೇಡ, ಯಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಹಾಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಸಹಜ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಇದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೊಂದೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. M. KRISHNA.—Sir, the Ruling Party would be too glad to give up the Question Hour. By taking the sense of the House, if the Question Hour is dropped, it would become very difficult for us to elicit information on several matters.

Mr. SPEAKER.—The proposal to drop the Question Hour is seriously questioned.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, after ascertaining the opinion of the House, there is no question of again going back?

Sri V. S. PATIL.—Question Hour may be dropped Sir; or, in the alternative, the Hon'ble Minister for Education can spare time up to 11-30 A. M. or 12 Noon.

Sri S. R. KANTHI.—No Sir, that is not possible.

Mr. SPEAKER.—Yes Sri Range Gowda may speak now.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪೂಜ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ: ಈಗ ವಿದ್ಯಾಭಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭಾತೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ವಿದ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಉಳ್ಳದ್ದು. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರೂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ “ವಿದ್ಯಾ ವಿಕೀನ ಪಶು:”. ಎಂಬಗಾದೆ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದವನು ಪಶುವಿಗೆ ಸಮಾನನು ಎಂದು. ಆ ಪಶುವಾದರೋ, ಹಾದಿಬೀದಿಯಲ್ಲರುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದು ಮದುವಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಬಂದರೂ ಅದು ಅಮೃತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ಮಾನವನು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ, ದೇಶಕ್ಕೂ ಕಂಟಕನು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇವೆರಡೂ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿವೆ. ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೇನೇ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ, ವಿದ್ಯೆಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೇ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಆಶಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಈಗ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನೀಗ ಈ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 10-15 ಜನರಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅವರೇನು ಫ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಕಲಿತುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆಯೇ-ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ವಿನಾದರೂ ಕಲಿತರೇ-ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 20 ಜನಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 200 ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇರುವ Adult Education Committee ಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಡಬೋಲಿಗೌಡನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು

ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯಾರಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವವರು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಂತೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವರು ಇದ್ದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಇದೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಹರಾದವರಿಗೆ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. Dancing attendance ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನಿಷ್ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನಸ್ಥ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಜೀವನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆಯಾಗಿದೆ, ಮೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು “ಶಿವಲೀಲೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಲೀಲೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂಯೂ ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೇ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಡೇನ್ಮಾರ್ಕ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನತಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. Ford foundation ನವರು ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇವನ್ನೇಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ, ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನತಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ People College Act ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯವರು 30 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು 70 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅವರು ಅದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ರೆಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿದೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಾಟಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು guide ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, Kanthi's Guide. ಲೈಬ್ರರಿಡಾಪ್ಸ್ ಬರ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ integrated areas ನಲ್ಲಿ Library Act ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ತರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೊಸ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಯನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಶಾರಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡದಿರುವುದು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರೆಗೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ)

ತಿರುವುದು ಅವರನ್ನು ಗುಮಾಸ್ತರಾಗಿ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತಾನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು earn while you learn ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ಚಿಕ್ಕೋಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇಂದಿನ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಡಿಕೆಗಾಗಿ ನುಮಾರು 18 ಕೋಟಿ 79 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಾರತ ಹಳ್ಳಿಗಳ ನಾಡು. ಎರಡು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 32 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ 5.83 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದಿದೆ.

ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೂ ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಜೀವವಿಮೆ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ, ಪ್ರಾವೀಂಟ್ ಫಂಡ್ ಈ ಮೂರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸದೆ ಇರಲಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರ 2,400 ರೂ. ಆದಾಯ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವಿರುವಂಥವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಪುಕ್ಕಟೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ 107 ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 20-25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ ಸಂಸ್ಥಾನ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಬಡ ಅರ್ಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಒಂದರಿಂದ 7ನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯ ಬಡ ಮತ್ತು ಅರ್ಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದ ಯೋಜನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ Care ಸಂಸ್ಥೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಟೀಕೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಂತಹ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ

ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 1962-63ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಎರಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ, ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣರಂಗ ಬಹು ಮಹತ್ವವಾದುದು. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಧೋರಣೆ ನೋಡಿದಾಗ ಸರಕಾರ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಎಷ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಅಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 1961-62ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು 75 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 145 ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು ಅದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಧನಸಹಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವ Grant-in-Aid Codeನೂ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುವಾಗ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಕಾಲೇಜು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಆಯ್ಡ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ನಿಯಮಗಳು ಇವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆದ Grant-in-Aid Code Ruleಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ II Year Classನಿಂದ ಪ್ರೀ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 40-50ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಸರಕಾರ ಈ ಧೋರಣೆ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರೀ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೋರ್ಸನ್ನು ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಉಳಿವು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಈ ಪ್ರೀ-ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೋರ್ಸನ್ನು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಲೆನ್ಸ್‌ನನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಸರ್ವಿಲೆನ್ಸ್‌ನನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ಹಾಗೇ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ಸ್ಕೂಲೊಂದನ್ನು ತೆರೆದು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದ ಜನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ತುರ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸೈನಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದೆ ಇರಲಾರೆ.

ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಈ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಮ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರಮಾಣ 38ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋರಿಕೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಮುಕ್ಯಾಂಶ—ಕಂಠಿಯವರ ವಾದವಿವಾದದಂತೆ ಆದೀತು ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ನೀವು ನನಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡು.....

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member should not anticipate this.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಯಾಂಶ. —ನನಗೆ ಮಾತ್ರ 'ನಿಮ್ಮಪ್ಪ' ಎಂದರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ. —ಏನು ಉತ್ತರ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ. ನಾವು ಕೇಳಿ ತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಶಂಠಿ. —ನನಗೂ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್‌ಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I will protect both.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ. —ನಮ್ಮ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಹದಿನೆಂಟುಮುಕ್ಕಾಲು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಸುಮಾರು 19 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖೇನ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ನೋಡುವಾಗ, ಈ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೊಂದು ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಅವರ ದುಡ್ಡಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳದ್ದು. ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಸೆಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಈ ಭಾರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾದೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಮೊಗಂಟಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಅಡ್ಡ್‌ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ open ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಡೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದು

“ಅಂಥೇರಿ ದರಬಾರ್,

ಚೌಪಟ್ ರಾಜ್”

ಎನ್ನುವ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಈ ಮಿನಿಸ್ಟರವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರು, ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಹೋದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಮೈಸೂರಿನಿಂದಲೋ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಂದರಾದರೋ ಫೋನುಮಾಡಿ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಇವರು ಬಾತ್‌ರೂಂನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಬಾತ್‌ರೂಂಗೂ ಒಂದು ಫೋನನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. (ನಗು).

ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಾತ್‌ರೂಮಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವದೇ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ DPI ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. DPI ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಅಸಹ್ಯವಾದ ಮಾತು !

6-30 P.M.

ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಜ್ ಸ್ಕೂಲ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಜ್ ಸ್ಕೂಲಗಾಗಿ ಮುಷಿನರಿ ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಗ್ರೀಡ್ ಹಾಕಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಫ್ ಅಂಡ್ ಡಮ್ ಸ್ಕೂಲ ಬಾಬಿಗೆ 1,72,000 ರೂಪಾಯಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲ

ಸರಿಯಾದ Teacher ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೂ pass ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ handi-capped ಜನರನ್ನು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಾಳಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಕೆಲಸ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ಹಣ ಸಾಕೆ? ಅಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದರೆ ಇಂಥ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜೀವನ ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು? ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೂರೋಪ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು 'ಓದಿ ಓದಿ ಕೆಟ್ಟ ಕೂಚುಭಟ್ಟ' ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member will kindly bear in mind that she should not discuss what she did when she was abroad.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಡೆಪ್ ಅಂಡ್ ಡಮ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೀನಿಂಗ್ ಪಡೆದ ಟೀಚರ್ ಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಟ್ರೀನಿಂಗ್ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಟ್ರೀನಿಂಗ್ ಪಡೆದು ವಾಪಸ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಟ್ರೀನಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ? ಇದನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ? ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸು ತ್ರೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ನೆಪ. ಆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಟೀಚರ್ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸವೆವರು ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗತಿಯೇನು? ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಡ್ಡಿಸಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ಪೋಲೀಸ್‌ನರ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ತಳಿಸಿದ್ದೇ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಳಿಸಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಬಹಳ ಅಪ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ನಾನು ರಸಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ಕೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜನರು ಇರುವ ಕಡೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ Audio Visual education ಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರಾಜ್ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.

ಇನ್ನು ಡಿ.ಪಿ.ಐ ಆರ್‌ಎಂ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲ್ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸ್ಕೂಲ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾ ರಾಜ್‌ಗೆ ಲೆಟರ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಒಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ ಬರುವರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಒಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದು ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಸ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹಾಸ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಸ್ತವಹಾರ ನೋಡುವವಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಹಾಸ್ಟರ್‌ಗೆ 3000, 5000, 13,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಹಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟು ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹುಡುಗರ ಹೆಸರುಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರನ್ನು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೋರಿಸುವುದು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು ಆಗಿದೆ. ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಇನ್ನು Development Blockನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ officers ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ extension officer ಗಳು welfare ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ S.E.O.ಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನಾವು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಜುನಾಯಿತ್ತರಾದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಏಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದರೆ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರ್ ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಕೂಡ ಇವರ ಕೂಡ ಪಿಸಿ ಪಿಸಿ ಮುನಿ ಮುನಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನೇ sacrifice ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರೇ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಗಲಿ ಇವರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಾಸ ಬಹಿರಂಗ ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ Gundlapet headquarters ನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಇದೆ. ಆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೆಂದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರವರೂ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರವರೂ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಏನು ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತ ಕಾಸಿಗೆ ಕಾಸು ಸೇರಿಸಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಹೈಸ್ಕೂಲು. ಇಂಥ ಸ್ಕೂಲು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಸ್ಕೂಲು ಬಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಸ್ಕೂಲಿನವರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲವೇ! ಅವರು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೇ?

(Minister for Education rose)

Smt. NAGARATNAMMA.—I am not yielding Sir.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I rise to a point of order. When the Hon'ble Member is saying that she would not yield, why should the Minister interrupt?

Mr. SPEAKER.—I will give a ruling later. (laughter.)

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಈವಾಗ ಆದನ್ನು ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಇವರೇ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಯನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ, ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತುಬಿದ್ದರೂ ಸರಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಲ್ಲ. ಪಾಪ, ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಗುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂದಲಿದ್ದ ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೇರೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು, ನನಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Please proceed to the next point.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಚಾಡಿ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಗಾಳಿ ಕಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರೇ ನನಗೆ ರಸ್ತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಉರಿಗೆ ಆಗ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದೇ ಭಯ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇವರ ಮಾತು ಕೇಳಬಾರದೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. SRINIVASA NAIK (Mangalore I).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Demand placed by the Minister for Education before this Hon'ble House. Mr. Anna Rao Ganamukhi said that the Minister for Education has advocated co-education at Mangalore and it was not correct. Sir, there is already co-education existing in the City of Mangalore and we have found it working very satisfactorily and we have not heard of any untoward incidence having taken place as result of co-education, even at the secondary level. So, if the Minister has remarked in the City of Mangalore that co-education is working well he has only said the fact. We are aiming towards a Welfare State. Welfare State is achieved through universal education. Government has introduced compulsory primary education in the State with a view to see that we achieve the objective to a Welfare State in our country, so that our independence may live long. Western countries have advanced industrially, educationally and scientifically by introducing education in the very early stage. By introducing compulsory primary education in our State, we have brought in additional two lakhs of children and the target of ten lakhs would be achieved during the Third Five Year Plan. Government is spending huge sums of money in giving universal primary education for our children and I should say, we have succeeded in this attempt. In the City of Mangalore and District of South Kanara, we have almost 98 percent of students admitted at the primary stage.

Sir, some Members have remarked that there should be English medium in schools. I endorse that idea and say that there should be both English and Kannada from the preliminary stage. We should not bypass English or Kannada, so that those whose mother-tongue is not Kannada may be taught in English. Sir, we must admit that our Education Minister, after having taken over the education portfolio, has done some yeoman service to the people of the State, to the teachers and to the students as well as the parents of the schoolgoing children.

After he took office as the minister for Education, he has introduced the freeship to students whose parents' income is less than 2,400 rupees and this is in addition to scholarships given to poor students. This has given opportunity to boys however low placed he may be, however poor he may be, to obtain education. Another good thing that he has done is the introduction of triple benefit scheme to the teachers. Nearly Rs. 1,80,000 is spent by the State for achieving this very good object and nearly 49,000 teachers are benefitted. The other good deed that he will be doing is to give free meals to the five lakhs primary school children attending schools. I may suggest at this juncture that along with students of elementary classes teachers also should be provided with this mid-day meal benefit. The other good thing that is done by this Government and the Education Ministry is giving free books to the poor children. In the first standard nearly 40 per cent of the children go without books and in the higher standards nearly 5 to 10 per cent go without books. So, Government has come to their rescue by providing free books. The cost would be nearly 4.5 laks of rupees and it is sought

(SRI M. SRINIVASA NAYAK)

to be realised by putting some additional price on books that are sold to the other well-placed children who buy them.

Then, Sir, when we have introduced compulsory primary education, it is the duty of the Government to have a plan as regards the number of high schools and colleges that would be required in each place and the number of technical institutions that may have to be started to accommodate the children that come/out of the elementary education. In South Kanara there are 104 high schools and nearly 500 aided elementary schools apart from Government and Taluk Boards Schools, etc., and we have 11 colleges. There is a further request to Government to give permission to start two more colleges. There is still need for another six colleges in South Kanara. These six colleges will be started by private agencies and I request the Government to consider the request when made by such private agencies seeking permission in this regard. The Education Minister has seen that our District is very well advanced in the field of education

Further, three are training colleges and training schools in Mangalore. In other parts of Mysore State 40 per cent of the teachers are said to be trained and I am proud to say that in our District 100 per cent of the teachers are trained. I would like to make a suggestion that the teachers in Mysore State may be sent over to our district for training. The only difficulty would be that they will have to be paid deputation allowance but that would go a long way in giving the children proper education when the 60 percent would get training. We have got fully equipped private institutions as well as Government institutions which are catering to the training of teachers in Mangalore.

When new private agencies come forward, Government must as a policy, encourage them. There are requests for new high schools from other towns of my district like Ullal, Subramanya, Mulki, etc. They will be started by private agencies and Government will have to give them aid under the grant-in-aid code. Government may not even give them building grants but may rest content by giving them rent so that they may build their own buildings.

Under the compulsory primary education scheme, Government is committed to provide free education upto standard V but there is a problem for the students of 6th and 7th standard. I request the Government to see that free education is also extended to class 6 and 7. There is a problem arising out of the closure of standard VIII. The teachers that are to be displaced should be employed and not thrown out. The Minister for Education should meet the request not only made by me but other educationists when he was on tour in our district.

A point was raised about the teacher-pupil ratio in classes. It has been pointed out to the Education Minister that the ratio in our district which is 1: 60 is causing hardship. I feel that it would be very difficult for a teacher to handle such a class. If the ratio is made 1: 40, it would also provide more employment to teachers.

There is the problem of grants to be given to the aided schools between the management rate and the Government rate. That should be settled so that they may get grants in time.

Finally, I must say that there were many problems in our district and the Minister for Education had been good enough to solve 90 per cent of them. Naturally, more problems would crop up and people have to approach Government. Government has been able to satisfy the needs of the people. The maintenance grant due to the schools should be paid urgently because we are coming to the end of the financial year. I would request the Government to see that grants that are pending should be disposed of immediately so that the school authorities may pay the teachers in the month of April. Again equation of professors and tutors in Government Colleges at Mangalore has not been done properly. Representations have been made to Government and they should see that justice is meted out to them.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ಕಚ್ ಮೋಷಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನುಮಾರು 5 ಪುಟ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಚ್ ಮೋಷಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಜನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಬಾಕಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಕಚ್ ಮೋಷ ಕಳುಹಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಗಲೇ ಕೆಲವರಾದರೂ 3-4 ಜನ ಆಶಾವಾದಿಗಳು 5 ಪುಟದಷ್ಟು ಕಚ್ ಮೋಷಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ಈಗ ಕೊನೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾಭಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನೇನೋ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆರನ್ನು ಒದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಬಹಳ late ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ; ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಕಚ್ ಮೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರೇ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ; ಅವರು ಅಂಥವರು ಎಂದರೆ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡತಕ್ಕವರು; ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆರೋಚನಾಪರರು. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುರುಬರ ಹುಡುಗ ಒದುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನೇ ಅವನಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿ ತಾರೆ ಆದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ತೊಟ್ಟದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ಹುಡುಗರನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಮುಳುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Next point.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್.—Nationalisation of text books. ಇದರಲ್ಲಿ 107 ಚೀಕ್ಸ್ ಬುಕ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರೆಸ್ ಇಡಬೇಕು. ಇಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಮತ್ತೊಂದು distribution of text books ರಾಭ ಬಂದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್)

ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಫೈನ್ ಹಾಕಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. Mid-day meals 5 ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಖತ್ತಾಗಿ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಲು 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಅಶಾಂತಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲೊಂದು ತರಹ ಇದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲೊಂದು ತರಹ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಅಮೇರಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನು ಗುಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೋ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.....

Mr. SPEAKER.—It is 7 O'clock. The Hon'ble Member can continue to-morrow. The House will now rise to meet again to-morrow at 8-30 P.M.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 16th March 1963.